

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای - الزامات

BS OHSAS 18001:2007

مجموعه ارزیابی ایمنی و سلامت حرفه ای

مترجم :

مجید علیزاده

مدیر عامل شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

تیر 1386

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

فهرست

3	مقدمه
6	دامنه کاربرد
6	انتشارات مرجع
7	تعاریف و اصطلاحات
11	الزامات سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای
11	• الزامات کلی
11	• خط مشی
12	• طرحریزی
14	• اجرا و عملیات
18	• بررسی
20	• بازنگری مدیریت
21	پیوست

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

مقدمه :

سازمانها از هر نوعی که باشند بطور فزاینده ای علاقمند به دستیابی و اثبات عملکرد صریح ایمنی و سلامت حرفه ای خود از طریق کنترل ریسکهای ایمنی و سلامت حرفه ای با توجه به خط مشی و اهداف ایمنی و سلامت حرفه ای ، خود می باشند . آنها چنین عملی را در قالب قوانینی که بطور روز افزون سختگیرانه تر می شوند ، ایجاد خط مشی های اقتصادی و سایر اقدامات جهت پرداختن به بهترین اعمال ایمنی و سلامت حرفه ای و افزایش توجه طرفهای ذینفع نسبت به موضوعات ایمنی و سلامت حرفه ای ، انجام می دهند .

بسیاری از سازمانها جهت ارزیابی عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای خود ، بازنگری ها یا ممیزیهای ایمنی و سلامت حرفه ای ، را انجام داده اند . به هر حال ، ممکن است که این بازنگری ها و ممیزی ها به تنهایی کافی نباشد تا برای یک سازمان ، حصول اطمینان ایجاد گردد که عملکرد آنها نه تنها الزامات قانونی و خط مشی را برآورده می نماید ، بلکه این امر ادامه نیز خواهد داشت .

این فعالیتها برای اینکه موثر باشند ، لازم است در قالب یک سیستم مدیریت ساختاری انجام و با سایر فعالیتهای سازمان تلفیق گردند .

استاندارد OHSAS ، که در برگیرنده مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای است ، به این منظور تهیه شده است که عناصر یک سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای اثر بخش را برای سازمانها تامین نماید تا بتوانند با سایر الزامات مدیریت تلفیق گردند و سازمانها را در دستیابی به اهداف ایمنی و سلامت حرفه ای و اهداف اقتصادی کمک نماید . این استاندارد ، مانند سایر استانداردهای بین المللی ، با هدف بکارگیری جهت ایجاد موانع کاری غیر تعرفه ای یا جهت افزایش یا تغییر تعهدات قانونی سازمان ، تهیه نشده است .

استاندارد OHSAS ، الزاماتی را جهت سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای مشخص می نماید . تا سازمان را قادر سازد که خط مشی و اهداف خود را با در نظر گرفتن الزامات قانونی و اطلاعات مربوط به ریسکهای ایمنی و سلامت حرفه ای ، ایجاد و اجرا نماید . این استاندارد با هدف بکارگیری در سازمانها با هر نوع و ابعادی بوده و با شرایط مختلف جغرافیایی ، فرهنگی و اجتماعی سازگار می باشد .

اساس چنین رویکردی در شکل 1 نشان داده شده است . موفقیت این سیستم وابسته به تعهد در تمام سطوح و عملکرد های سازمان ، خصوصاً تعهد مدیریت ارشد آن می باشد . چنین سیستمی ، سازمان را به توسعه خط مشی ،

ایجاد اهداف و فرآیندهائی جهت دستیابی به تعهدات خط مشی ، انجام اقدامات مورد نیاز برای بهبود عملکرد سازمان و اثبات انطباق سیستم الزامات استاندارد OHSAS قادر می سازد .

هدف کلی استاندارد OHSAS ، پشتیبانی و ارتقاء بهترین اعمال ایمنی و سلامت حرفه ای در راستای نیازهای اجتماعی - اقتصادی می باشد . لازم به یادآوری است که می توان به برخی از الزامات بطور همزمان پرداخت یا در هر زمانی به آنها رجوع کرد .

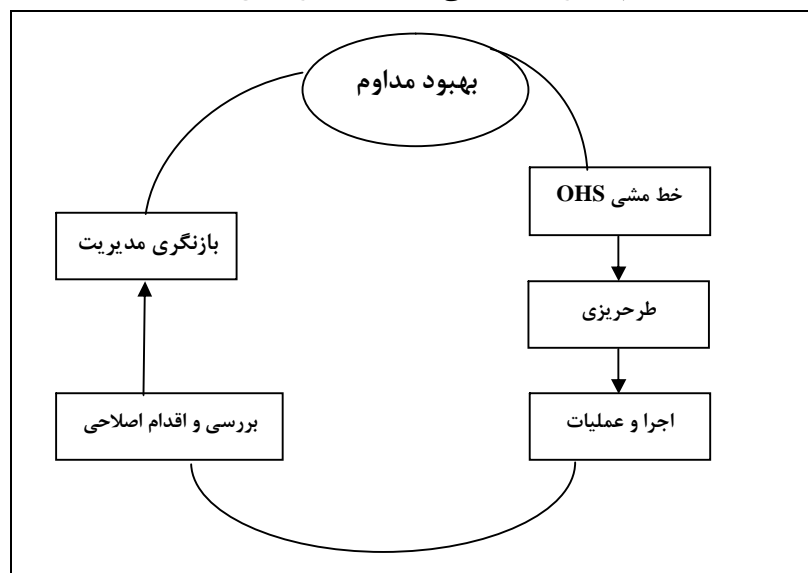
ویرایش دوم استاندارد OHSAS بر شفاف سازی ویرایش اول متمرکز بوده و با در نظر گرفتن ملاحظات مربوطه ISO 9001، ISO 14001، ILO- OSH و سایر استانداردها یا انتشارات سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای ، تهیه شده است تا سازگاری این استاندارد را برای منافع جامعه کاربر ، ارتقاء دهد .

تفاوت مهمی بین استاندارد OHSAS که الزاماتی را برای یک سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای سازمان توصیف می نماید و می تواند برای صدور گواهینامه / ثبت و یا خود اظهاری آن بکار گرفته شود با یک راهنما که مبنای دور گواهینامه نمی باشد اما به منظور ارائه کمک عام به یک سازمان جهت ایجاد یا بهبود سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای فراهم گردیده ، وجود دارد .

مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای ، طیف کاملی از موضوعات ، شامل پیچیدگی های استراتژیک و رقابتی را در بر می گیرد .

یک سازمان می تواند با اثبات اجرای موفق استاندارد ایمنی و سلامت حرفه ای مناسب بر قرار می باشد . آندسته از سازمانهایی که به راهنمایی های عمومی بیشتری در خصوص طیف وسیعی از موضوعات سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای نیاز دارند به OHSAS 18002 رجوع نمایند . هر مرجعی جهت سایر استانداردهای بین المللی ، فقط برای اطلاع می باشد .

شکل 1: مدل سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای جهت استاندارد OHSAS

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

یاد آوری : استاندارد OHSAS بر اساس متدولوژی معروف PDCA (طرحریزی - اجرا - بررسی - اقدام) بوده و بصورت اختصار می تواند به شرح ذیل بیان گردد :

- **طرحریزی** : ایجاد اهداف و فرایندهای مورد نیاز جهت دستیابی به نتایج بر طبق خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای سازمان
- **اجرا** : اجرای فرایندها
- **بررسی** : پایش و اندازه گیری فرایندهای مرتبط با خط مشی ، اهداف ، الزامات قانونی و سایر الزامات و گزارش نتایج .
- **اقدام** : انجام اقدامات جهت بهبود مداوم عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای .

بسیاری از سازمانها عملیات خود را با استفاده از سیستم فرایندها و تعاملاتشان اداره می نمایند که می توان بعنوان رویکرد فرایندی تلقی گردد . ISO 9001 ، استفاده از رویکرد فرآیند را ارتقاء می دهد . از آنجائیکه PDCA می تواند برای همه فرآیندها بکار گرفته شود لذا این دو متدولوژی با هم سازگار می باشند .

استاندارد OHSAS شامل الزاماتی است که بتواند بطور عینی مود مییزی قرار گیرد . با وجود این ، استاندارد ، الزامات مطلق را برای عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای ، سازمان فراتر از آنچه که در خط مشی ، متعهد شده ، یا رعایت الزامات قانونی کاربردی و سایر الزاماتی که سازمان آنرا پذیرفته ، تعهد به پیشگیری از آسیب و بیماری و تعهد به بهبود مداوم ، ایجاد نمی نماید .

بنابراین ، دو سازمان با عملیتهای مشابه ولی عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای متفاوت ، هر دو می توانند با الزامات این استاندارد انطباق داشته باشند .

استاندارد ایمنی و سلامت حرفه ای ، شامل الزامات خاصی جهت سایر سیستمهای مدیریتی از قبیل سیستم های مدیریت ، کیفیت ، محیط زیست ، امنیت یا مدیریت مالی نمی گردد ، اگر چه عناصر آن می تواند با چنین سیستم های مدیریتی هم راستا یا تلفیق گردد .

سازمان می تواند سیستم های مدیریت موجود خود را جهت ایجاد یک سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای که با الزامات استاندارد OHSAS انطباق دارد ، وفق دهد . با اینحال خاطر نشان می شود که استفاده از عناصر مختلف سیستم های مدیریت ، ممکن است به تناسب اهداف و مقاصد طرفهای ذینفع متفاوت باشد .

سطح جزئیات و پیچیدگی سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای ، میران مستندات و منابع تخصیص یافته به فاکتورهای از قبیل دامنه کاربرد سیستم ، ابعاد سازمان ، ماهیت فعالیتهای آن ، محصولات و خدمات و فرهنگ سازمانی بستگی دارد . این موضوع می تواند مشخصاً برای سازمانهای با اندازه کوچک و متوسط کاربرد داشته باشد .

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای - الزامات

1 - دامنه کاربرد

استاندارد مجموعه ارزیابی ایمنی و سلامت حرفه ای OHSAS ، الزاماتی را جهت سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای مشخص می کند تا یک سازمان بتواند ریسکهای ایمنی و سلامت حرفه ای خود را کنترل نموده و عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای را بهبود دهد .

این استاندارد ، معیارهای خاصی را برای عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای و همچنین مشخصات جزئی برای طراحی سیستم مدیریت بیان نمی نماید .

استاندارد OHSAS برای هر سازمانی که تمایل به انجام اقدامات ذیل داشته باشد ، کاربرد دارد .

الف - ایجاد یک سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای جهت حذف یا به حداقل رسانیدن ریسک برای کارکنان و سایر طرفهای ذینفع که ممکن است در معرض خطرات ایمنی و سلامت حرفه ای مرتبط با فعالیتهای سازمان قرار گیرند .

ب- اجرا، نگهداری و بهبود مداوم سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای

ج- حصول اطمینان از انطباق با خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای که خود تعیین نموده است .

د- اثبات انطباق با استاندارد OHSAS از طریق :

1- خود اثباتی و خود اظهاری

2- تایید انطباق توسط طرفهای ذینفع سازمان از قبیل مشتریان

3- تایید خود اظهاری بوسیله شخص ثالث جهت سازمان

4- درخواست گواهی / ثبت سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای از طریق سازمان بیرونی

تمام الزامات استاندارد OHSAS ، به منظور لحاظ شدن در یک سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای در نظر گرفته شده اند . وسعت کاربرد آن به عواملی مانند خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای ، ماهیت فعالیتهای و ریسکها و پیچیدگی عملیات سازمان بستگی دارد .

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

استاندارد OHSAS با هدف پرداختن به ایمنی و سلامت حرفه ای بوده و به سایر حوزه های ایمنی و سلامت از قبیل برنامه رفاه کارکنان ، ایمنی محصول صدمه به اموال یا اثرات زیست محیطی نمی پردازد .

2- انتشارات مرجع

سایر انتشاراتی که می تواند اطلاعات و راهنمایی هایی را در این خصوص فراهم نماید ، در قسمت کتابنامه فهرست شده است . استفاده از آخرین ویرایش چنین انتشاراتی پیشنهاد می گردد به خصوص مراجع زیر بایستی مورد توجه قرار گیرند:

- OHSAS 18002 ، سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای - راهنمائیهای برای اجرای OHSAS 18001
- ILO : 2001 ، راهنمائیهایی در مورد سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای (OSH- MS)

3- اصطلاحات و تعاریف

برای درک این استاندارد ، اصطلاحات و تعاریف ذیل کاربرد دارند .

3-1- ریسک قابل قبول

به ریسک کاهش یافته تا حد قابل تحمل سازمان بر اساس الزامات قانونی و خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای (3-16) گفته می شود .

3-2- ممیزی

فرایندی سیستماتیک ، مستقل و مستند به منظور کسب شواهد ممیزی و ارزشیابی واقع بینانه آن جهت تعیین میزان برآورده شدن معیارهای ممیزی می باشد (ISO 9000 : 2005 , 3.9.1).

یادآوری 1- فرآیند مستقل ، ضرورتاً به معنی بیرون از سازمان نمی باشد . در برخی موارد ، به ویژه در سازمانهای کوچک ، استقلال می تواند در قالب نداشتن مسئولیت در فعالیتهای مورد ممیزی بیان گردد .

یادآوری 2- برای کسب راهنمایی های بیشتر در مورد شواهد ممیزی و معیارهای ممیزی به ISO 19011 مراجعه گردد .

3-3- بهبود مداوم

فرآیند تکرار ارتقاء سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای (3-13) جهت دستیابی به بهبود در عملکرد کلی ایمنی و سلامت حرفه ای (3-15) در راستای خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای (3-17) سازمان می باشد .

یادآوری 1- فرآیندی که نیاز به وقوع همزمان در کلیه حوزه های فعالیتهای سازمان ندارد .

یادآوری 2- برگرفته از بند 3-2 استاندارد ISO 14001 : 2004

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

3-4- اقدام اصلاحی

به اقدام جهت حذف علت عدم انطباق کشف شده (3-11) یا دیگر شرایط ناخواسته ، گفته می شود .
یادآوری 1- برای هر عدم انطباق می تواند چندین علت وجود داشته باشد .
یادآوری 2- اقدام اصلاحی جهت پیشگیری از وقوع مجدد اعمال پیگرد در حالیکه اقدام پیشگیرانه جهت پیشگیری از وقوع (عدم انطباق) صورت می گیرد .
(بند 3-6-5 استاندارد ISO 9000 : 2005)

3-5- سند

به اطلاعات و محیط پشتیبانی کننده آن می گویند .
یادآوری : محیط پشتیبان می تواند کاغذ ، دیسک مغناطیسی ، الکترونیکی یا نوری ، عکس یا نمونه مرجع و یا ترکیبی از آنها باشد . (بند 3-4-4 استاندارد ISO 14001 : 2004)

3-6- خطر بالقوه

منبع ، شرایط یا عمل ، با پتانسیل آسیب بصورت آسیب انسانی یا بیماری (3-8) و یا ترکیبی از آنها می باشد .

3-7- شناسایی خطر بالقوه

فرآیند شناسایی وجود خطر بالقوه (3-6) و تعیین ویژگیهای آن .

3-8- بیماری

شرایط جسمانی یا روانی زیان آور قابل تشخیص ، ناشی از فعالیتهای کاری یا تشدید شده از آن یا شرایط مرتبط با کار .

3-9- رویداد

رخدادهای مرتبط با کار که در آن یک آسیب یا بیماری (3-8) (صرفنظر از شدت) یا مرگ اتفاق می افتد یا می تواند اتفاق بیفتد .
یادآوری 1- حادثه ، رویدادی است که منجر به آسیب ، بیماری یا مرگ می گردد .
یادآوری 2- رویدادی که بدون بروز آسیب ، بیماری یا مرگ وقوع یابد ، می تواند بعنوان یک شبه حادثه ، نزدیک به تصادم یا وقوع خطرناک ملاحظه گردد .
یادآوری 3- شرایط اضطراری (بند 4-4-7 ملاحظه گردد) یک نوع خاصی از رویداد می باشد .

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

3-10 - طرفهای ذینفع

به شخص یا گروه ، از داخل یا بیرون محل کار (3-23) ، مرتبط یا تحت تاثیر عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای (3-15) سازمان (3-17) اطلاق می گردد .

3-11 - عدم انطباق

- عدم برآورده شدن الزامات (بند 3-6-2 ، ISO 14001 ، ISO 9000:2005 ، 3-15) .
- یادآوری : عدم انطباق می تواند ، انحراف از موارد ذیل باشد :
- استانداردهای کاری مرتبط ، اعمال ، روش های اجرایی ، الزامات قانون و غیره .
  - الزامات سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای (3-12)

3-12 - ایمنی و سلامت حرفه ای

شرایط و عواملی که بر ایمنی و سلامت کارکنان یا دیگر کارگران (شامل کارگران موقتی و پرسنل پیمانکار) ، بازدید کنندگان ، یا هر شخصی دیگری در محل کار (3-23) تاثیر می گذارد یا پتانسیل تاثیر را دارد .

یادآوری : سازمانها می توانند به الزامات قانونی جهت ایمنی و سلامت افراد ، فراتر از محل کار کنونی یا آنهاییکه در معرض فعالیتهای محل کار هستند ، توجه نمایند .

3-13 - سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای

بخشی از سیستم مدیریت سازمان (3-17) که جهت ایجاد و اجرای خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای (3-16) و مدیریت نمودن ریسکهای (3-21) ایمنی و سلامت حرفه ای آن بکار گرفته می شود .

یادآوری 1 : سیستم مدیریت ، مجموعه ای است از عناصر مرتبط به هم که جهت ایجاد خط مشی و اهداف و نیز دستیابی به آن اهداف ، استفاده می شود .

یادآوری 2 : سیستم مدیریت شامل ساختار سازمانی ، فعالیتهای طرحریزی ، ارزیابی ریسک و تنظیم اهداف ، مسئولیتهای ، اعمال ، روشهای اجرایی (3-19) فرایند ها و منابع می باشد .

یادآوری 3 : برگرفته از بند 3-8 استاندارد ISO 14001 : 2004

3-14 - اهداف ایمنی و سلامت حرفه ای

مقاصد ایمنی و سلامت حرفه ای به معنای عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای که سازمان (3-17) خود را ملزم به دستیابی آن می داند .

یادآوری 1- اهداف بایستی حتی الامکان بصورت کمی بیان شود .

یادآوری 2- بند 3-4-3 اهداف ایمنی و سلامت حرفه ای را ملزم به سازگاری با خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای می نماید .

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

3-15 - عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای

نتایج قابل اندازه گیری ناشی از مدیریت ریسکهای ایمنی و سلامت حرفه ای (3-21) سازمان (3-17) .
یادآوری 1- اندازه گیری عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای ، شامل اندازه گیری اثر بخش کنترلهای سازمان می باشد .

یادآوری 2- در بافت سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای ، نتایج نیز می تواند با استفاده از خط مشی (3-16) ایمنی و سلامت حرفه ای سازمان (3-11) ، اهداف ایمنی و سلامت حرفه ای (3-14) و سایر الزامات عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای ، اندازه گیری شود .

3-16 - خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای

مقاصد کلی و جهت گیری سازمان (3-17) مرتبط با عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای (3-15) که توسط مدیریت ارشد بصورت رسمی بیان می گردد .

یادآوری 1- خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای ، چهارچوبی برای اقدامات و تنظیم اهداف ایمنی و سلامت حرفه ای (3-14) فراهم می نماید .

یادآوری 2- برگرفته از بند 3-11 استاندارد ISO 14001 : 2004

3-17 - سازمان

شرکت ، بنگاه ، اداره ، مجتمع کاری ، نهاد مسئول یا موسسه یا بخش یا ترکیبی از آنها اعم از ثبت شده یا نشده ، دوستی یا خصوصی ، که دارای عملکرد و مکانیسم اداری خاص خود باشند .

یادآوری : برای سازمانهایی با بیش از یک واحد عملیاتی ، می توان هر واحد عملیاتی منفرد را یک سازمان در نظر گرفت (بند 3-16 استاندارد ISO 14001 : 2004)

3-18 - اقدام پیشگیرانه

اقدام جهت حذف علت انطباق بالقوه (3-11) یا دیگر شرایط بالقوه ناخواسته .

یادآوری 1- برای هر عدم انطباق بالقوه ، می تواند چندین علت وجود داشته باشد .

یادآوری 2- اقدام پیشگیرانه جهت پیشگیری از وقوع اعمال می گردد در حالیکه اقدام اصلاحی (3-4) جهت پیشگیری از وقوع مجدد (عدم انطباق) صورت می گیرد .

(بند 3-6-4 استاندارد ISO9000:2005)

3-19 - روش اجرایی

طریقه مشخص جهت انجام یک فعالیت یا یک فرآیند .

یادآوری : روش های اجرایی می تواند مدون باشند یا نباشند .

(بند 3-4-5 استاندارد ISO 9001 : 2005)

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

3-20- سابقه

سندی که بیانگر نتایج بدست آمده یا ارائه شواهد فعالیت‌های انجام شده باشد .
(بند 3-20 استاندارد 2004: ISO 14001)

3-21- ریسک

ترکیبی از احتمال وقوع یک رخداد یا مواجهه های خطرناک و شدت آسیب یا بیماری (3-8) که می تواند ناشی از رخداد یا مواجهه (ها) باشد .

3-22- ارزیابی ریسک

فرآیند ارزشیابی ریسک (3-21) ناشی از یک خطر (خطرات) ، با در نظر گرفتن کفایت کنترل‌های موجود و تصمیم گیری در خصوص قایل قبول بودن یا نبودن ریسک (ها) .

3-23- محل کار

هر محل فیزیکی که در آن فعالیت‌های مرتبط با کار تحت کنترل سازمان انجام می شوند .
یاد آوری : هنگام در نظر گرفتن ملاحظاتی که با آن محل کار ایجاد می گردد ، سازمان بایستی اثرات ایمنی و سلامت حرفه ای را بر روی کارکنانی که در حال سفر و جابجایی هستند (مانند سفرهای زمینی ، هوایی ، دریایی ، یا ریلی ، یا در محل کارفرما یا مشتری کار می کنند ، یا در منزل کار می کنند ، در نظر بگیرد .

4- الزامات سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای

4-1- الزامات کلی

سازمان باید یک سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای را مطابق الزامات استاندارد OHSAS ، ایجاد ، مستند ، اجرا و برقرار نگهدارد و آنرا بطور مداوم بهبود بخشد و چگونگی برآورده کردن این الزامات را تعیین نماید .

سازمان باید ، دامنه کاربرد سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای خود را معین و مستند نماید .

4-2- خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای

مدیریت ارشد سازمان باید خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای سازمان را تعریف و تصویب نموده و حصول اطمینان نماید که این خط مشی در دامنه کاربرد تعریف شده سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای :

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

- الف - متناسب با ماهیت و میزان ریسکهای ایمنی و سلامت حرفه ای سازمان می باشد .
- ب - شامل تعهد به پیشگیری از آسیب و بیماری و بهبود مداوم در مدیریت و عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای است .
- ج - حداقل شامل تعهد به تبعیت از الزامات قانونی کاربردی و سایر الزاماتی که سازمان پذیرفته ، می باشد و این الزامات با خطرات ایمنی و سلامت حرفه ای سازمان مرتبط هستند .
- چ - چارچوبی را برای تنظیم و بازنگری اهداف ایمنی و سلامت حرفه ای فراهم نماید .
- ح - مستند ، اجرا و نگهداری بشود .
- خ - به تمام افرادی که تحت کنترل سازمان کار می کنند به منظور ایجاد آگاهی آنها از الزامات ایمنی و سلامت حرفه ای شان ، اطلاع داده شود .
- د - در دسترس طرفهای ذینفع قرار گیرد .
- ذ - بطور دوره ای مورد بازنگری قرار گیرد تا از دوام مرتبط بودن و تناسب آن با سازمان ، حصول اطمینان گردد .

3-4- طرحریزی

4-3-1- شناسایی خطر ، ارزیابی ریسک و تعیین کنترل ها

- سازمان باید روش (های) اجرایی برای شناسایی مداوم خطرات ، ارزیابی ریسک و تعیین کنترلهای ضروری ، ایجاد ، اجرا و برقرار نگهدارد .
- روشهای اجرایی برای شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک باید موارد ذیل را در نظر بگیرد :
- الف - فعالیتهای عادی و غیر عادی
  - ب - فعالیتهای کلیه افرادی که به محل کار دسترسی دارند (شامل پیمانکاران و بازدید کنندگان) .
  - ج - رفتار انسانی ، توانایی ها و سایر فاکتورهای انسانی .
  - چ - خطرات شناسایی شده با منشاء بیرون از محل کار که قادر به ایجاد اثرات زیان آور بر ایمنی و سلامت افراد بوده که میتواند تحت کنترل سازمان در داخل محل کار قرار گیرد .
  - ح - خطرات ایجاد شده در مجاورت محل کار توسط فعالیتهای مرتبط با کار تحت کنترل سازمان .
  - یادآوری : چنین خطراتی بعنوان یک جنبه زیست محیطی مورد ارزیابی قرار گیرند .
  - خ - زیر ساخت ، تجهیزات و مواد موجود در محل کار که توسط سازمان یا دیگران تهیه شده است .
  - د - تغییرات یا تغییرات پیشنهادی در سازمان ، فعالیتهایشان ، یا مواد .
  - ذ - اصلاحات جهت سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای شامل تغییرات موقتی و اثراتشان بر عملیات ، فرآیند ها و فعالیتها .
- ر - هرگونه الزامات قانونی کاربردی مرتبط با ارزیابی ریسک و اجرای کنترلهای ضروری (یادآوری 3-12 را ملاحظه فرمایید) .

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

ز- طراحی مناطق کاری ، فرایند ها ، تاسیسات ، ماشین آلات / تجهیزات ، روشهای عملیاتی و سازمان کاری شامل سازگاری آنها با توانایی های انسانی .

متدولوژی سازمان جهت شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک باید :

الف : با در نظر گرفتن دامنه کاربرد ، ماهیت و زمان تعریف شود تا حصول اطمینان گردد که آن روش پویا و قبل از وقوع می باشد و نه واکنشی و پس از وقوع .

ب- جهت شناسایی ، الویت بندی و مستندسازی ریسک و استفاده از کنترلها بصورت مناسب ، فراهم گردد .

برای مدیریت تغییر ، سازمان باید خطرات ایمنی و سلامت حرفه ای ریسکهای ایمنی و سلامت حرفه ای مرتبط با تغییرات در سازمان ، سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای یا در فعالیتهای سازمان را پیش از اعمال چنین تغییراتی شناسایی نماید .

سازمان باید حصول اطمینان نماید که نتایج این ارزیابی ها در هنگام تعیین کنترلها در نظر گرفته می شود . در هنگام تعیین کنترلها یا در نظر گرفتن تغییرات کنترلهای موجود ، باید ملاحظاتی جهت کاهش ریسکها مطابق سلسله مراتب ذیل در نظر گرفته شود .

الف - حذف

ب- جانشینی

ج- کنترلهای مهندسی

ح - علائم / اخطارها و یا کنترلهای اداری

چ- لوازم حفاظت فردی

سازمان باید نتایج شناسایی خطرات ، ارزیابی ریسک و کنترلهای تعیین شده را مستند نموده و آنها را به روز نگهدارد .

سازمان باید حصول اطمینان نماید که ریسکهای ایمنی و سلامت حرفه ای و کنترلهای تعیین شده در هنگام ایجاد ، اجرا و برقرار نگهداشتن سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای در نظر گرفته می شوند یادآوری 2: برای راهنمایی بیشتر در مورد شناسایی خطر ، ارزیابی ریسک و تعیین کنترلها ، OHSAS 18002 ملاحظه گردد

4-3-2- الزامات قانونی و سایر الزامات

سازمان باید روش (های) اجرایی جهت شناسایی و دستیابی به الزامات قانونی یا سایر الزامات ایمنی و سلامت حرفه ای که قابل کاربرد برای آن باشد را ایجاد ، اجرا و برقرار نگهدارد .

سازمان باید حصول اطمینان نماید که این الزامات قانونی کاربردی و سایر الزامات که سازمان پذیرفته ، در ایجاد ، اجرا در برقرار نگهداشتن سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای در نظر گرفته می شوند . سازمان باید این اطلاعات را به روز نگهدارد .

سازمان باید اطلاعات مربوط با الزامات قانونی و سایر الزامات را به افرادی که تحت کنترل سازمانی کار می کنند و دیگر طرفهای ذینفع مربوطه ، اطلاع دهد .

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

4-3-3- اهداف برنامه (ها)

سازمان باید اهداف سلامت حرفه ای مستندی را در بخش و سطح مرتبط در درون سازمان ایجاد ، اجرا و برقرار نگهدارد .

اهداف باید حتی المقدور قابل اندازه گیری بوده و در راستای خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای شامل تعهد به پیشگیری از آسیب و بیماری ، از انطباق با الزامات قانونی کاربردی و سایر الزاماتی که سازمان آن را تقبل کرده ، و بهبود مداوم ، باشد .

سازمان در هنگام ایجاد و بازنگری اهداف باید الزامات قانونی و سایر الزاماتی که آنرا تقبل کرده ، و ریسکهای ایمنی و سلامت حرفه ای خود را نظر گیرد . همچنین سازمان باید گزینه های فن آوری ، الزامات تجاری ، عملیاتی و مالی و نظرات طرفهای ذینفع مرتبط خود را ملاحظه نماید .

سازمان باید برنامه (های) جهت دستیابی و اهداف ، ایجاد ، اجرا و برقرار نگهدارد . برنامه (ها) باید شامل حداقل :

الف - تعیین مسئولیت ، اختیارات جهت دستیابی به اهداف در هر بخش و سطحی از سازمان که مرتبط باشد .

ب- وسایل و چارچوب زمانی که بوسیله آن اهداف تحقق می یابند .

برنامه (ها) باید در فواصل منظم و طرحریزی شده مورد بازنگری قرار گیرند و در صورت نیاز تنظیم گردند تا از تحقق اهداف اطمینان حاصل گردد .

4-4- اجرا و عملیات

4-4-1- منابع ، وظایف ، مسئولیت ، پاسخگویی و اختیارات

مدیریت ارشد باید مسئولیت نهایی ایمنی و سلامت حرفه ای و سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای را برعهده بگیرد .

مدیریت ارشد باید تعهد خود از طریق موارد ذیل اظهار نماید :

الف - حصول اطمینان از در دسترس بودن منابع انسانی جهت ایجاد ، اجرا ، برقرار نگهداشتن و بهبود سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای .

یادآوری 1- منابع شامل منابع انسانی و مهارتهای تخصصی ، زیر ساختهای سازمانی فن آور و منابع مالی می باشد .

ب- تعیین وظایف ، تخصیص مسئولیت و پاسخگویی و واگذاری اختیارات جهت تسهیل کردن مدیریت موثر ایمنی و سلامت حرفه ای با وظایف ، مسئولیتها ، پاسخگویی و اختیارات باید مستند و اطلاع رسانی شوند .

سازمان باید یکی از اعضای مدیران رده بالای خود را با مسئولیت ویژه جهت ایمنی و سلامت حرفه ای ، صرفنظر از سایر مسئولیت ، و با وظایف و اختیارات تعریف شده برای موارد ذیل تعیین نماید .

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

الف - حصول اطمینان از اینکه سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای مطابق استاندارد OHSAS ، ایجاد ، اجرا و برقرار نگهداشته شده است .

ب- حصول اطمینان از اینکه گزارشهای مربوط به عملکرد سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای به مدیریت ارشد جهت بازنگری ارائه شده و بعنوان اساس جهت بهبود سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای مورد استفاده قرار می گیرد .

یادآوری 2- شخص مدیریت ارشد (برای مثال در سازمانهای بزرگ ، یکی از اعضای هیئت مدیره یا کمیته اجرایی) ، برخی از وظایفشان را به نماینده مدیریت واگذار می نماید در حالیکه هنوز خود پاسخگویی در قبال سیستم را بر عهده دارد .

هویت شخص مدیریت ارشد باید جهت همه افرادی که تحت کنترل سازمان کار می کنند ، مشخص باشد . همه افراد دارای مسئولیت های مدیریتی باید تعهدشان را به بهبود مداوم در عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای اثبات نمایند .

سازمان باید حصول اطمینان نماید که افراد در محل کار ، مسئولیتی برای جنبه های ایمنی و سلامت حرفه ای و کنترل آنها دارند ، که این مسئولیت شامل تبعیت از الزامات کاربردی ایمنی و سلامت حرفه ای سازمان می باشد .

4-4-2- صلاحیت ، آموزش و آگاهی

سازمان باید از صلاحیت افراد تحت کنترل خود که وظیفه ای را در آن سازمان انجام می دهند و انجام این وظایف پتانسیل ایجاد اثرات بر روی ایمنی و سلامت حرفه ای سازمان را دارد ، حصول اطمینان نماید . صلاحیت مبتنی بر تعلیم ، آموزش یا تجربه مناسب بوده و باید سوابق مرتبط با آنها را نگهداری نماید .

سازمان باید نیازهای آموزشی مرتبط با ریسکهای OHSAS و سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای خود را شناسایی نماید . سازمان باید آموزش را تامین نموده یا سایر اقدامات جهت برآوردن این نیازها ، ارزشیابی اثر بخش آموزش را انجام دهد و سوابق مربوطه را نگهداری نماید .

سازمان باید یک روش (های) اجرایی جهت آگاهی افراد تحت کنترل خود از موارد ذیل ایجاد ، اجرا و برقرار نگهدارد :

الف - پیامد های بالفعل یا بالقوه ایمنی و سلامت حرفه ای ناشی از فعالیتهای کاری ، رفتار آنها و منافع ایمنی و سلامت حرفه ای ، حاصل از بهبود عملکرد کارکنان .

ب- وظایف و مسئولیتهایشان و اهمیت دستیابی به انطباق با خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای ، روش اجرایی و الزامات سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای شامل الزامات آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری (بند 4-4-7 ملاحظه گردد) .

ج- پیامد های بالقوه انحراف از روش های اجرایی معین شده .

روش های اجرایی آموزش باید سطوح مختلف زیر را در نظر بگیرد :

الف - مسئولیت ، توانایی ، مهارتهای زبانی و سواد

ب- ریسک

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

4-4-3 - ارتباطات ، مشارکت و مشاوره

4-4-3-1 - ارتباطات

سازمان باید با توجه به خطرات ایمنی و سلامت حرفه ای و سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای خود روش (های) اجرایی برای موارد ذیل ایجاد ، اجرا و برقرار نگهدارد :

- الف - ارتباطات داخلی بین سطوح و بخشهای مختلف سازمان .
- ب- ارتباطات با پیمانکاران و سایر بازدید کنندگان محل کار
- ج - دریافت کردن ، مستند نمودن و پاسخ دادن به ارتباطات مرتبط با طرفهای ذینفع برون سازمانی .

4-4-3-2 - مشارکت و مشاوره

سازمان باید روش (های) اجرایی جهت موارد ذیل ایجاد ، اجرا و برقرار نگهدارد :

الف - مشارکت کارگران بوسیله :

- مشارکت مناسب در شناسایی خطرات ، ارزیابی ریسک و تعیین کنترلها .
- مشارکت مناسب در رسیدگی به رویداد
- مشارکت در ایجاد و بازنگری خط مشی ایمنی و سلامت حرفه ای و اهداف
- مشاوره در جاییکه تغییرات تاثیر گذار بر ایمنی و سلامت حرفه ای آنها وجود دارد.
- ارائه موضوعات مرتبط با ایمنی و سلامت حرفه ای

کارگران باید درباره ترتیبات مشارکت خود اطلاع داشته باشند از جمله اینکه نماینده (گان) آنها در موضوعات ایمنی و سلامت حرفه ای چه کسانی هستند .

ب- مشاوره با پیمانکاران در هر جاییکه تغییرات تاثیر گذار بر ایمنی و سلامت حرفه ای آنها وجود دارد . سازمان باید در مواقع مناسب از مشورت دادن به طرفهای ذینفع برون سازمانی خود در خصوص موضوعات ایمنی و سلامت حرفه ای مربوطه به آنها ، حصول اطمینان نماید .

4-4-4 - مستند سازی

مستند سازی سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای باید شامل موارد ذیل باشد :

- الف - خط مشی و اهداف ایمنی و سلامت حرفه ای
- ب- شرح دامنه کاربرد سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای
- ج- شرح عناصر اصلی سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای ، تعاملات بین آنها و ارجاع به مستندات مربوطه .

ح- مستندات شامل سوابق مورد نیاز جهت استاندارد OHSAS

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

خ- مستندات شامل سوابق لازم تعیین شده توسط سازمان برای حصول اطمینان از طرحریزی اثر بخش ، عملیات و کنترل فرآیند هایی که مرتبط با مدیریت ریسکهای ایمنی و سلامت حرفه ای می باشند .
یاد آوری : تناسب مستند سازی با سطح پیچیدگی ، خطرات و ریسکهای مرتبط اهمیت داشته و مستندات جهت اثربخشی و کارایی در حداقل ممکن نگهداری می شود .

4-4-5- کنترل مستندات

مستندات مورد نیاز سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای و استاندارد OHSAS باید کنترل شود . سوابق نوع خاصی از مستندات هستند و باید مطابق با الزامات بند 4-5-4 کنترل گردند .
سازمان باید روش (های) اجرایی جهت موارد ذیل ایجاد ، اجرا و برقرار نگهدارد :
الف - تصویب مستندات از لحاظ کفایت قبل از صدور .
ب- بازنگری و به روز آوری در صورت نیاز و تصویب مجدد مستندات .
ج- حصول اطمینان از مشخص بودن تغییرات و وضعیت بازبینی جاری مستندات .
چ- حصول اطمینان از در دسترس بودن نسخه های مرتبط مستندات کاربردی در محل های مورد استفاده .
ح - حصول اطمینان از اینکه مستندات خوانا بوده و براحتی قابل شناسایی هستند .
خ - حصول اطمینان از قابلیت شناسایی مدارک برون سازمانی و تحت کنترل بودن توزیع آنها که توسط سازمان تعیین شده و برای طرحریزی و عملیات سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای ضروری می باشند .
د- پیشگیری از استفاده ناخواسته از مدارک منسوخ و شناسایی مناسب آنها اگر با هر هدفی هنوز در سازمان وجود دارند .

4-4-6- کنترل عملیات

سازمان باید عملیات ها و فعالیتهای مرتبط با خطرات شناسایی شده خود را در جائیکه انجام کنترلها جهت اداره کردن ریسکهای ایمنی و سلامت حرفه ای ضروری است ، مشخص نماید . این موضوع شامل مدیریت تغییر نیز می گردد (بند 1-3-4 ملاحظه گردد) .
سازمان جهت این عملیات و فعالیتهای باید موارد زیر را اجرا و برقرار نگهدارد:
الف - کنترل عملیات در صورت قابلیت کاربرد برای سازمان و فعالیتهای آن ، سازمان باید این کنترلهای عملیاتی را در سیستم های مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای خود ، تلفیق نماید .
ب- کنترلهای مرتبط با کالاها ، تجهیزات و خدمات خریداری شده .
ج- کنترلهای مرتبط با پیمانکاران و دیگر بازدیدکنندگان محل کار .
چ- روشهای اجرایی مستند جهت پوشش شرایط در جائیکه فقدان آن می تواند منجر به انحراف از خط مشی و اهداف ایمنی و سلامت حرفه ای گردد .

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

ح - تصریح معیارهای عملیاتی در جائیکه فقدان آنها می تواند منجر به انحراف از خط مشی و اهداف ایمنی و سلامت حرفه ای گردد .

4-4-7 - آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری

سازمان باید روش (هایی) اجرایی جهت موارد زیر ایجاد ، اجرا و برقرار نگهدارد :

الف - شناسایی پتانسیل شرایط اضطراری

ب- واکنش به چنین شرایط اضطراری

سازمان باید به شرایط اضطراری بالفعل واکنش نشان دهد و از پیامدهای زیان آور ایمنی و سلامت حرفه ای مربوطه جلوگیری نموده یا آنرا کاهش دهد .

سازمان باید در زمان طرحریزی واکنش به شرایط اضطراری خود ، نیازهای طرفهای ذینفع مرتبط را در نظر بگیرد . برای مثال خدمات اضطراری و همسایگان سازمان باید بطور دوره ای روش (های) اجرایی آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری خود را بازنگری نموده و هر جا که لازم باشد بازبینی نماید ، بخصوص بعد از قسمتهای دوره ای و وقوع شرایط اضطراری (بند 4-5-3 ملاحظه گردد) .

4-5-5 - بررسی

4-5-1 - اندازه گیری و پایش

سازمان باید روش (های) اجرایی جهت پایش و اندازه گیری منظم عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای ، ایجاد ، اجرا و برقرار نگهدارد . این روش (های) اجرایی باید بخاطر موارد زیر تهیه گردد :

الف - اندازه گیری های کیفی و کمی متناسب با نیازهای سازمان

ب- پایش میزان برآورده شدن اهداف ایمنی و سلامت حرفه ای سازمان

ج- پایش اثر بخشی کنترلها (برای سلامت و ایمنی)

چ- اندازه گیری عملکرد بصورت پویا و قبل از وقوع که انطباق برنامه های ایمنی و سلامت حرفه ای ، کنترلها و معیارهای عملیاتی را پایش نماید .

ح- اندازه گیری عملکرد بصورت واکنشی و بعد از وقوع که بیماری ، رویدادها (شامل حوادث ، شبه حوادث و غیره) و سایر شواهد گذشته مربوط به نقصان عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای را پایش نماید .

د- ثبت داده ها و نتایج کافی پایش و اندازه گیری جهت تسهیل نمودن تجزیه و تحلیل اقدامات اصلاحی و اقدامات پیشگیرانه بعدی .

اگر تجهیزاتی جهت پایش و اندازه گیری عملکرد مورد نیاز باشد ، سازمان باید روشهای اجرایی برای کالیبراسیون و سرویس و نگهداری مناسب آنها ایجاد و برقرار نگهدارد . سوابق مربوط به فعالیتهای و نتایج کالیبراسیون و سرویس و نگهداری باید حفظ گردد .

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

4-5-2 - ارزشیابی انطباق

- 4-5-2-1- سازمان باید روش (های) اجرایی برای ارزشیابی دوره ای انطباق با الزامات قانونی کاربردی (بند 4-3-2-2- ملاحظه گردد.) ایجاد، اجرا و برقرار نماید که با تعهدات سازمان به انطباق، سازگار می باشد. سازمان باید سوابق نتایج ارزشیابی های دوره ای را نگهداری نماید.
- یادآوری: فرکانس ارزشیابی دوره ای ممکن است، برای الزامات قانونی مختلف، متفاوت باشد.
- 4-5-2-2- سازمان باید انطباق با سایر الزاماتی را که تقبل نموده، ارزشیابی نماید (بند 4-3-2-2 ملاحظه گردد). سازمان ممکن است بخواهد این ارزشیابی را با ارزشیابی انطباق قانونی ارجاع شده در بند 5-5-2-1 ترکیب نموده یا روش های اجرایی جداگانه ای را ایجاد نماید.
- سازمان باید سوابق نتایج ارزشیاب های دوره ای را نگهداری نماید.
- یادآوری: فرکانس ارزشیابی دوره ای ممکن است برای سایر الزامات مختلفی که سازمان آنرا تقبل نموده، متفاوت باشد.

4-5-3 - تحقیق رویداد، عدم انطباق، اقدام اصلاحی و اقدام پیشگیرانه.

4-5-3-1 - تحقیق رویداد

- سازمان باید روش (های) اجرایی جهت تثبیت، تحقیق و تجزیه و تحلیل رویدادها به ترتیب ذیل ایجاد، اجرا و برقرار نگهدارد.
- الف - تعیین نواقص اساسی ایمنی و سلامت حرفه ای و دیگر عواملی که ممکن است، موجب وقوع رویدادها بشوند یا وقوع آنها را مساعد نماید.
- ب - شناسایی نیاز به اقدامات اصلاحی.
- ج - شناسایی فرصتها جهت اقدامات پیشگیرانه.
- چ - شناسایی فرصتها جهت بهبود مداوم.
- ح - اطلاع رسانی نتایج این تحقیقات.
- تحقیقات باید در یک چارچوب زمانی اجرا گردد.
- هرگونه نیاز شناسایی شده جهت اقدام اصلاحی یا فرصت برای اقدام پیشگیرانه باید مطابق قسمتهای مرتبط با بند 4-5-3-2 باشد.
- نتایج تحقیقات رویداد باید مستند شده و نگهداری گردد.

4-5-3-2 - عدم انطباق، اقدام اصلاحی و اقدام پیشگیرانه.

- سازمان باید روش های اجرایی جهت مواجهه با عدم انطباق (های) بالفعل و بالقوه و اعمال اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه، ایجاد، اجرا و برقرار نماید. روش های اجرایی باید الزاماتی را برای موارد ذیل تعریف نماید:

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

الف - شناسایی و اصلاح عدم انطباق (ها) و انجام اقداماتی جهت کاهش پیامد های ایمنی و سلامت حرفه ای آنها .

ب - تحقیق در مورد عدم انطباق (ها) ، تعیین علت یا علل آنها و انجام اقداماتی جهت اجتناب از وقوع مجدد آنها .

ج - ارزشیابی نیاز به اقدام یا اقدامات جهت پیشگیری از عدم انطباق (ها) و انجام اقدامات مناسب تعیین شده برای اجتناب از وقوع آنها .

چ - ثبت و اطلاع رسانی نتایج اقدام (های) اصلاحی و پیشگیرانه انجام شده .

هر جائیکه اقدام اصلاحی و پیشگیرانه منجر به شناسایی خطرات جدید یا تغییر یافته و یا نیاز به کنترل‌های جدید یا تغییر یافته گردد ، روش اجرایی باید اعمال اقدامات پیشنهادی از طریق ارزیابی ریسک پیش از اجرای آنها را الزام نماید .

هرگونه اقدام اصلاحی یا پیشگیرانه اعمال شده جهت حذف علل عدم انطباق (های) بالفعل و بالقوه باید متناسب با اهمیت مشکلات و ریسک های ایمنی و سلامت حرفه ای مورد مواجهه ، باشند . سازمان باید از اعمال تغییرات لازم ناشی از اقدام اصلاحی و پیشگیرانه جهت مستند سازی سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای ، حصول اطمینان نماید .

4-5-4 - کنترل سوابق

سازمان باید سوابق لازم جهت اثبات انطباق با الزامات سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای و استاندارد ایمنی و سلامت حرفه ای ، و نتایج بدست آمده ، ایجاد و برقرار نگهدارد .
سازمان باید روش (های) اجرایی جهت شناسایی ، بایگانی ، حفاظت ، بازیابی ، نگهداری و در دسترس قرار دادن سوابق ، ایجاد ، اجرا و برقرار نگهدارد .
سوابق باید خوانا ، قابل شناسایی و قابل ردیابی بوده و نگهداری گردد .

4-5-5 - ممیزی داخلی

سازمان باید حصول اطمینان نماید که ممیزی های داخلی سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای جهت موارد ذیل ، در فواصل زمانی طرحریزی شده اجرا می گردد .

الف - تعیین اینکه آیا سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای :

1- با ترتیبات طرحریزی شده جهت مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای شامل الزامات استاندارد OHSAS انطباق دارد .

2- بطور مناسبی اجرا شده است و نگهداری می گردد .

3- در برآوردن خط مشی و اهداف سازمان ، اثر بخش می باشد .

ب - ارائه اطلاعات مربوط به نتایج ممیزی ها به مدیریت

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

برنامه های ممیزی باید بر اساس نتایج ارزیابی ریسک فعالیتهای سازمان و نتایج ممیزی های قبلی طرحریزی ، ایجاد ، اجرا و برقرار نگهداشته شود .

روش (های) اجرایی ممیزی باید ایجاد ، اجرا و برقرار نگهداشته شود تا به موارد ذیل بپردازد :

الف - مسئولیت ها ، صلاحیت ها و الزامات جهت طرحریزی و اجرای ممیزی ها ، گزارش نتایج و نگهداری سوابق مربوطه .

ب- تعیین معیارهای ممیزی ، دامنه کاربرد ، فرکانس و روشها .

انتخاب میزان و انجام ممیزی ها باید از عینی بودن و بی طرفی فرآیند ممیزی حصول اطمینان نماید .

4-6 - بازنگری مدیریت

مدیریت ارشد باید سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای سازمان را در فواصل طرحریزی شده ، جهت حصول اطمینان از تداوم تناسب ، کفایت و اثر بخشی آن مورد بازنگری قرار دهد . بازنگری ها باید شامل ارزیابی فرصتهایی برای بهبود و نیاز به تغییرات جهت سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای شامل خط مشی و اهداف ایمنی و سلامت حرفه ای باشند .

سوابق بازنگری مدیریت باید نگهداری شود .

ورودی بازنگری مدیریت باید شامل موارد ذیل باشد :

الف - نتایج ممیزیهای داخلی و ارزشیابی انطباق با الزامات قانونی کاربردی و سایر الزاماتی که سازمان آنها پذیرفته است .

ب- نتایج مشارکت و مشاوره .

ج- ارتباطات مرتبط با طرفهای ذینفع برون سازمانی شامل شکایات.

چ- عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای سازمان .

ح- میزان برآورده شدن اهداف .

خ- وضعیت تحقیق رویداد ، اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه .

د - اقدامات پیگیری از بازنگری های قبلی مدیریت .

ذ - تغییر شرایط شامل توسعه الزامات قانونی و سایر الزامات مرتبط با ایمنی و سلامت حرفه ای .

ر- توصیه ها جهت بهبود .

خروجی های بازنگری مدیریت باید با تعهدات سازمان به بهبود مداوم سازگار بوده و باید شامل هر گونه تصمیمات و اقدامات مرتبط با تغییرات ممکن جهت موارد ذیل باشد :

الف - عملکرد ایمنی و سلامت حرفه ای

ب- خط مشی و اهداف ایمنی و سلامت حرفه ای

ج- منابع

چ- دیگر عناصر سیستم مدیریت ایمنی و سلامت حرفه ای

Payesh System Mehr

شرکت مهندسی پایش سیستم مهر

نماینده شرکت SHEilds انگلستان در ایران و مجری برگزاری دوره های آموزشی NEBOSH ، IOSH و OCR

خروجی های مرتبط با بازنگری مدیریت باید جهت ارتباطات و مشاوره در دسترس قرار گیرد .

پیوست A .

جدول A.1 – مطابقت بین ISO 9001:2000 , ISO 14001 : 2004 ، OHSAS 18001 : 2007